

ÅRSMELDING 2022

● STIFTELSEN NORSK FOLKEMUSEUM

Innhold

MOT EI NY MUSEUMSTID	3
STYRETS BERETNING	4
NØKKELTALL OG BESØKSSTATISTIKK	9
NORSK FOLKEMUSEUM	10
NORSK MARITIMT MUSEUM	14
EIDSVOLL 1814	16
BOGSTAD GÅRD	18
BYGDØ KONGSGÅRD	20
IBSEN MUSEUM & TEATER	22
FORSKNING	23
DOKUMENTASJONSAVDELINGEN	25
KONSERVERINGS-AVDELINGEN	27
KOMMUNIKASJONS- OG MARKEDSAVDELINGEN	29
ØKONOMI- OG ADMINISTRASJONSAVDELINGEN	31
VEDLEGG 1: PUBLIKASJONER	33
VEDLEGG 2: VEDLIKEHOLD NF	35

MOT EI NY MUSEUMSTID

Etter fleire år med pandemi skulle verda i 2022 langsamt begynne å vende tilbake til sitt vande gjenge. Trass i nokre etterdønningar på våren, var det på musea klart for å opne for fullt for publikum igjen.

Men den kvardagen vi møtte i 2022, var på mange vis annleis enn den vi såg før pandemien i 2019. Eit større alvor har kome inn. For første gong sidan andre verdskrigen braut det ut krig i Europa. Russlands angrep på Ukraina sjokkerte oss alle, og verda kjendest plutselig mindre trygg. I resten av Europa førte det til nye prioriteringar, der forsvar og hjelp til Ukraina kom øvst på dagsorden. Prisane voks, og hausten 2022 såg vi dei høgaste energiprisane på mange tiår.

Med ein ny og krevjande situasjon i omverda, vart også museas rolle i samfunnet sett i nytt lys. Medan bombene fall over Kyiv rykka folk ut i gatene for å beskytte sine kulturhistoriske monument og bygningar. Krigen var også ein krig om kulturell identitet, og kunst og kulturarv mobiliserte folket. Kollegaene våre i Nasjonalmuseet for Ukrainas historie måtte pakke ned og beskytte gjenstandar og samlingar og bringe dei i sikkerheit.

-Eit lands museum er tett knytt til den nasjonale identiteten, no er det sterkt truga av krigsskadar og av den russiske statlege ideologien, sa Fedir Androchuk, leiar for Nasjonalmuseet for Ukrainas historie. Trass i ekstreme utfordringar greidde museet likevel å halde ope for publikum, og til og med skape nye utstillingar, bygd på samtidsinnsamling under krigen.

Beste helsing,

Nina Refseth

Direktør, Stiftelsen Norsk Folkemuseum Museum

Alle museum går inn i ein stor vev for å beskytte og formidle verdas kulturarv. Når delar går tapt, angår det oss alle. Derfor gjekk stiftinga Norsk Folkemuseum saman med mellom anna Riksantikvarembetet, Nordiska Museet i Stockholm og ei rekkje andre svenske museum om å støtte kollegaene våre. Publikumsinntekter frå ei helg i mars 2022 vart sende til moderne og mobile montre, som bidreg både til bevaringa og formidlinga av kulturarven i Ukraina.

Betydninga av kulturarven og forvaltninga av han blir tydelegare når han er under press. Musea er del av den kollektive hukommelsen, vi er både eit minnearkiv, eit refleksjonsrom og ein deltakar i å forme identiteten vår for framtida. Det er ei viktig påminning når vi heile tida må nytolke oppgåvene til museet. For å kunne møte framtidsvisjonane for musea må vi samtidig bidra til å løyse samtidas utfordringar.

På vårt beste kan vi slik skape samanhengar og vere relevante i vårt møte med ulike publikumsgrupper.

Lanbrukstunvertene bruker hest i mye av arbeidet på Norsk Folkemuseum. Foto: Christian André Strand

STYRETS BERETNING

Stiftinga Norsk Folkemuseum består av seks museumsavdelingar: Norsk Folkemuseum, Bygdø Kongsgård, Bogstad Gård, Eidsvoll 1814, Ibsen Museum & Teater og Norsk Maritimt Museum. Ibsenmuseet er oppgradert og klar for nyopning som Ibsen Museum & Teater, men på grunn av manglande finansiering av drift, er verksemda inntil vidare stengt. Stiftinga har i 2022 hatt fire fellesavdelingar; økonomi og administrasjon, konservering, dokumentasjon, og marknad og kommunikasjon.

Hovudformålet til stiftinga Norsk Folkemuseum er å samle, dokumentere, forvalte og stille ut bygningar og gjenstandar som belyser liv og livsvilkår i Norge, med hovudvekt på tida etter reformasjonen. Oppdraget omfattar også kunnskap om iv og livsvilkår i Norge, og formidling av kunnskapen både vitskapleg og for ålmenta.

Styret har i 2022 bestått av Olemic Thommessen (styreleiar), Terje Brevik, Christina Hætta og Rina Sunder, alle oppnemnde av Kulturdepartementet, Benedicte Rustad er vald av Venneforeningen ved Norsk Folkemuseum, Terje Gløersen vald av Venneforeningen ved

Norsk Maritimt Museum og Monica Mørch og Harald Hilsen er valde av dei tilsette.

Det vart halde seks styremøte gjennom året, i tillegg til eit digitalt informasjonsmøte i samband med framlegginga av statsbudsjettet for 2023. Styret har ansvarsforsikring gjennom RiskPoint. Forsikringa dekkjer ansvar for formueskade som skuldast krav sett fram mot styremedlemmene i forsikringsperioden som følgje av handling eller unnlatning som det blir hevda utløyser erstatningsansvar. Forsikringa dekkjer også sakskostnader i saker som er dekte av forsikringa.

ÅRET SOM GJEKK

Dei første månadane av 2022 bar verksemda framleis preg av koronarestriksjonane. Fram til 12. februar gjaldt krav om minimum ein meters avstand og bruk av munnbind innandørs, og det var restriksjonar på talet på deltakarar på arrangement. Sjølv om musea heldt ope, la dette ein dempar på talet på besøk. Besøket låg om lag 20% under eit normalår utover våren. Den internasjonale turismen var heller ikkje tilbake for fullt før mot slutten av sommarsesongen. Men frå august og ut over låg tala på same nivå som før pandemien, og samla gjennom året vart det løyst totalt 391 503 billetter. Det er 13% under billettsalet for 2019, og viser at stiftinga ser ut til

å ha kome gjennom pandemien med eit godt forhold til publikum. I tillegg var det 3105 estimerte besøk på faglege arrangement. Her har stiftinga endra prinsipp for estimering, og dette talet kan derfor ikkje samanliknast direkte med tidlegare år.

Særleg gledeleg var det at Norsk Maritimt Museum fekk høgare besøkstal i 2022 enn i 2019. I juni opna museet den nye hovudutstillinga Sjøveien i Båthallen, eit arbeid som har gått føre seg sidan museet fekk tilskott til oppgradering av hallen i 2016. Utstillinga legg vekt på samspelet mellom menneske og havet, og tek også opp framtidens utfordringar. Med denne har vi no høve til å vise langt større delar av båtsamlinga, ikkje minst båtfunn og gjenstandar frå utgravingane i Bjørvika dei seinare åra.

I samband med at Vikingskipmuseet er midlertidig stengd, har NMM ein av vikingbåtane på innlån. Båten er stilt ut i monter i båtbyggjeriet Klink, medan båtbyggjarane i stiftinga byggjer ein replika i same rom. Slik kan publikum få innblikk også i sjølve byggjeteknikken i utstillingsperioden. Den siste større utstillinga ved museet var i samband med 100-årsdagen for båtkonstruktøren Jan Herman Linge, Linge i 100! Båtane hans er kjende for eit stort publikum, og i samband med jubileet vart det også arrangert ei regatta for nokre av båttypane.

29. september opna det nye galleriet Østfløyen ved Bogstad Gård. Oppgraderinga til galleri var finansiert av private tilskott, og vart opna med utstillinga *KUNSTSAMPLERNE – 250 års dialog mellom Peder Anker og Rolf Hoffs samlinger*. Galleriet bidreg til ei styrking og ei fornying av publikumstilbodet ved museet, og har også bidrege til vekst i besøket, også samanlikna med 2019.

Ved Norsk Folkemuseum gjenopna Lendestova frå Jæren i mai. Arbeidet med gjenopninga viser nytta av nært og godt samarbeid med lokalmiljøet husa kom frå. Sjølv om stova har stått på Folkemuseet i over 80 år, har arkivarbeid og kunnskap frå lokale krefter på Jæren ført til at heilt nye historier er blitt avdekte. Stova er ført tilbake til 1907, og formidlinga tek utgangspunkt i dagleglivet til familien som eigde det og budde der.

Interessa for økologisk matproduksjon og servering gav ekstra merksemd rundt Gartneriet

ved Bygdø Kongsgård, mellom anna med fleire reportasjar i D2. Dette er også eit viktig grunnlag i arbeidet med etablering av ysteri ved garden.

Eidsvoll 1814 har lagt fram framtidvisjonen for eit fornya Wergelands Hus i 2022, og arbeidde særleg med finansiering av ein fornya arena for demokrati, menneskerettar og medborgarskap. Med mange skoleelevar som besøkande er fornying av tilbodet viktig for relevansen.

Både store utstillingar og mindre formidlingstiltak krev ulik kompetanse i planlegging og utvikling. Stiftinga Norsk Folkemuseum har svært kompetente fagmiljø også innan konservering og dokumentasjon som gjer at vi kan utføre mykje av dette arbeidet sjølv.

Stiftinga har eit stort forvaltingsansvar, med ein bygningsmasse på 90.000 kvm, 182 kulturhistoriske bygningar, over 320.000 kulturhistoriske og arkeologiske gjenstandar og 2,6 millionar fotografi. Det blir arbeidd planmessig med vedlikehald av kulturhistoriske bygg, og stiftinga vedtok i 2022 ein ny samlingsforvaltningsplan.

Fleire av driftsbygningane er svært gamle og har stort behov for oppgradering, særleg hovudbygget ved NMM. Bygga er lite energieffektive, og delar av dei møter ikkje dagens krav til universell utforming. Stiftelsen har mottatt tilskott frå energistøtteordninga, og får slik høve til å gjennomføre ekstra energieffektiviserande tiltak i 2023. Det er liten tradisjon for å investere i større oppgraderingar av eksisterande bygg samanlikna med investeringar i nybygg, og sjølv med jamlege enkelttiltak vil det på sikt kunne gi eit aukande etterslep.

Forsking- og kunnskapsutvikling er ein integrert del av verksemda i stiftinga. I 2022 hadde 10 tilsette doktorgrad/PhD, åtte av desse hadde autorisasjon som førstekonservator NMF. I tillegg hadde to tilsette hadde autorisasjon som førstekonservator NMF og 10 tilsette som konservator NMF.

Samarbeid med andre institusjonar er eit mål i forskingspolitikken for stiftinga, både andre museum og universitetssektoren. To tilsette hadde bistillingar som professor II, ein som førsteamanuensis II og ein som førstelektor.

6 STIFTELSEN NORSK FOLKEMUSEUM

Stiftinga deltok i elleve museumsnettverk og i tre prosjekt i regi av museumsnettverket, og tilsette var også involvert i 14 andre FoU prosjekter. Ni av desse var i samarbeid med norske universitet, to av desse også med utanlandske universitet. Det er henta både nasjonal og internasjonalfinansiering til prosjekta (EEA Grants).

Det er på same tid viktig at kunnskapen når ut til eit breitt publikum. Førelingar og omvisingar er svært populære, og fleire av våre fagfolk er hyppig brukt av ulike media. Totalt publiserte tilsette tre større publikasjonar, to av desse på nivå 1, tretten forskingsartiklar med fagfellevurdering, to på nivå 2, ein på nivå 1. Det er en nedgang frå fem til fire større publikasjonar frå 2021, men nær ei dobling av fagfellevurderte artiklar. I tillegg vart det publisert 31 andre artiklar. Dei større publikasjonane er Erik Henning Edwardsens monografi *Peder Christian Asbjørnsens familie, Virus. Historier fra koronapandemien* redigert av Audun Kjus og Cathrine Hasselberg og Gjertrud Sæters mykje omtalte bok *Svigermor*. Vi vil også trekkje fram boka *Opphøyd og oversett. Norske Herregårdsmuseer*, der Bård Frydenlund, Monica Mørch og Geir Thomas Risåsen var mellom bidragsytarane.

TILSETTE

Stiftinga har i gjennomsnitt hatt 199,13 årsverk tilsett. I tillegg er det utført 39,28 årsverk av timelønnte. Totalt vart det utført 238,37 årsverk. Det er 13 årsverk meir enn i 2019, som var det siste ordinære driftsåret før koronapandemien.

ARBEIDSMILJØ

Det vart gjennomført ei organisasjonskartlegging våren 2022. Kartlegginga viste behov for opprydding av oppgåver og ansvar, og gav grunnlaget for ein prosess som leia fram til ny organisering. Arbeidet vart utført i nært samarbeid med tillitsvalde, og det vart lagt stor vekt på medverknad frå tilsette. Ny organisering blir implementert i 2023.

Styret vurderer at arbeidsmiljøet er tilfredsstillande, og er kjend med at administrasjonen arbeider kontinuerleg med vidare utvikling. Styret legg særleg vekt på at arbeidet med kompetanseutvikling og informasjon blir styrkt.

Stiftinga har eit arbeidsmiljøutval (AMU) med seks medlemmar. Direktør, personalkonsulent og avdelingsdirektør på Eidsvoll 1814 møter frå leiinga, hovudverneombodet og to verneombod møter frå dei tilsette. I tillegg deltar dei andre tre verneomboda på møta som observatørar. Utvalet har hatt fire møte i 2022.

Det er regelmessige møte mellom leiinga og tillitsvalde frå dei fire fagforeiningane som har forhandlingsrett. Det blir lagt stor vekt på samarbeid med organisasjonane til dei tilsette.

Stiftinga har utarbeidd rutinar for varsling om kritikkverdige forhold.

Sjukefråværet for 2022 som heilskap var på 7,9 % mens for 2021 var fråværet på 5,7 %. Medan langtidsfråværet gjekk ned mot slutten av året, auka korttidsfråværet. Dette har truleg samanheng med pandemien og isoleringsreglane. Det vart meldt inn 14 nestenulukker og 15 personskadar i 2022, ingen av desse alvorlege. Arbeid på SS Svanen er noko meir ulukkesutsett enn andre stader av verksemda.

LIKESTILLING OG INKLUDERING

Av totalt 238,37 årsverk vart 139,16 årsverk utført av kvinner og 99,21 årsverk utført av menn. Det er ein nedgang i årsverk utført av menn samanlikna med 2021. Mellom dei fast tilsette er om lag 15 nasjonalitetar representerte.

Det er lagt vekt på å jamne ut lønnskilnader mellom kjønn og stillingar innan same fag- og ansvarsområde. Det er også gjennomført ei kartlegging av ufrivillig deltid i 2021. I underkant av 30% av dei som arbeider deltid ønskte høgare stillingsdel. Stiftinga arbeider medvite med å redusere ufrivillig deltid.

Leiinga bestod ved årsskiftet av fire menn og fem kvinner. Styret består av fire kvinner og fire menn. Arbeidet med likestilling og mangfald skal vere ein integrert del av alle delar av verksemda, og integrert i alle planverk. Ved utlysing av nye stillingar gjer vi særleg merksame på målsettinga om auka mangfald, og kvalifiserte kandidatar blir oppmoda til å søkje uansett alder, kjønn, funksjonsevne eller kulturell bakgrunn.

Stiftinga arbeider medvite for å nå ut til nye målgrupper, og omlag 25 tilsette har i løpet av 2022 blitt skolerte i den såkalla NABC-metoden for å auke kompetansen i dette arbeidet. Vi har også tilsett fire ungdomsrådgivarar i 10% stilling kvar. Desse 17-åringane har ulik sosial og kulturell bakgrunn, og gir verdifulle bidrag i utforminga av arbeidet i verksemda.

Arbeidet med universell utforming er tidvis krevjande i antikvariske bygg. Alle nye utstillingar blir tilrettelagte for synshemma, og det er tilbod om tolking på teiknspråk for både barn og vaksne ved Norsk Folkemuseum.. Det er eige tilbod for grupper med demens.

I arbeidet med sosial berekraft og inkludering har stiftinga samarbeidd med fleire organisasjonar. Bygdø Kongsgård samarbeider med arbeidsinkluderingsbedrifta Unikum om vedlikehald av områda i Folkeparken. Ved Norsk Maritim Museum er samarbeidet med veteranforbundet SIOPS i prosjektet Medvind knytt til bruk og vedlikehald av skonnerten Svanen. Svanen er også arena for ungdomsprosjektet Svanen søker mannskap, som har som målsetting å gi ungdom i Oslo og omland nye utfordringar og meistringsopplevingar. Prosjektet er i samarbeid med FRIGO.

I 2022 innførte Norsk Folkemuseum gratis inngang for barn opptil 17 år. Etter utbrotet av krigen i Ukraina fekk alle med flyktningbevis vidare gratis inngang, uavhengig av nasjonalitet.

YTRE MILJØ

Stiftinga har ambisiøse mål for å bruke kunnskapen ved musea til å styrke kunnskapen rundt miljø og økologisk berekraft. Landbruksverksemd på Bygdø Kongsgård blir følgd opp gjennom et aktivt internkontrollarbeid med Kvalitetssystemer i Landbruket (KSL). Bygdø Kongsgård er godkjend som økologisk verksemd. Serveringsstaden Gartneriet serverer lokale varer, og er DEBIO-sertifisert. Alle avdelingane i stiftinga er sertifiserte som Miljøfyrtårn, og stiftinga er no under resertifisering.

OPENHEITSLOVA

Stiftinga Norsk Folkemuseum vil gjere greie for aktsemdsvurderingar vil bli lagt fram innan 30.

juni 2023. Dette vil bli publisert her <https://norskfolkemuseum.no/organisasjon>.

REKNESKAPEN FOR 2022

Rekneskapen for stiftinga Norsk Folkemuseum viser driftsinntekter på til saman kr. 328 738 060. Dette er opp frå kr 292 690 942 i 2021, og på nominelt nivå med 2019, da dei utgjorde kr. 329 077 186. Med unntak av posten for andre gåver og tilskott veks alle inntektspostane. Eigeninntektene inkludert private gåver og tilskott utgjer omlag 45% av driftsinntektene.

Likviditeten har vore tilfredsstillande gjennom hele året. Midla er plasserte i bank og rentefond. Kontantstraumen viser ein reduksjon av likviditetsbeholdninga på kr 18,3 millionar. Dette skuldast kr 20,4 millionar i reduserte prosjektavsetningar og kr 2,1 millionar i tilførsel frå ordinær drift.

Årsresultatet er likevel negativt med kr 2 686 173. Verksemda skifta økonomi- og billettsystem i løpet av året. På grunn av problem med implementeringa, låg det derfor ikkje føre korrekt styringsinformasjon gjennom året. Drifta er også prega av den sterke pris- og lønnsveksten.

Dei auka straumkostnadene har vore ei utfordring, og auka med kr 3,7 millionar kr frå 2021 til 2022. Stiftinga har også hatt en meirkostnad utover budsjett på kr 1,7 millionar til auka husleige og prøvedrift av Ibsen Museum & Teater.

Ut frå omfanget av verksemda skulle Norsk Folkemuseum ha ført alle pensjonspliktene i rekneskapen. Museet er medlem av Statens Pensjonskasse (SPK), men for denne ordninga er det ikkje berekna eige (fiktivt) fond som dei årlege premieinnbetalingane blir førte mot. Endringa i pensjonspliktene gjeld reguleringspremie for tidlegare pensjonsordningar ved Eidsvoll 1814 og Norsk Maritimt Museum.

Underskottet på kr. 2 686 173 blir belasta annan eigenkapital.

Vi vurderer at stiftinga Norsk Folkemuseum ikkje er eksponert for større risikofaktorar. Drifta i stiftinga er basert på årlege tilskott frå Kulturdepartementet. Ordinært statstilskott

8 STIFTELSEN NORSK FOLKEMUSEUM

utgjorde omlag 55 % av dei totale inntektene i 2022, mot 61 % i 2021.

Årsrekneskapen er utarbeidd under føresetnad av vidare drift. Det ligg ikkje føre ekstraordinære forhold som påverkar årsrekneskapen, og det er heller ikkje vesentlege forhold som har inntreft etter at balansen er sett opp.

UTSIKTANE FRAMOVER

Det er i møtet med publikum musea utfører samfunnsoppdraget vårt. Historiene som blir skapte av kunnskap, hus og gjenstandar gir berre meining dersom vi har nokon å fortelje dei til. Det å nå nye publikumsgrupper med nye forteljingar er derfor også grunnlaget for å skape framtidens museum.

Da må musea også ta berekraft på alvor, både frå eit klimaperspektiv og eit sosialt perspektiv. Satsing på publikum frå nærområdet og fleire gjenbesøk krev kontinuerleg arbeid med fornying og formidling. I samarbeid med turistnæringa må vi også leggje til rette for at turistar kan reise miljøvennleg.

Sosial berekraft inneber at vi må vere tilgjengeleg for alle, uavhengig av kven du er og kvar du kjem frå. Auka arbeid med universell utforming, språkleg medvit og nye arenaer for publikumsmøte er ei side av dette. Så må musea også vere økonomisk tilgjengeleg for alle. Ein sterk løns- og prisvekst set drifta under press dersom dei offentlege tilskotta ikkje følgjer med. Samarbeidet med andre organisasjonar, med frivillige, og med private fond og stiftingar er viktige bidrag i dette langsiktige arbeidet.

Styret ser med ei viss uro på utviklinga av likviditeten dei næraste åra. I løpet av 2024 må

museet flytte store delar av samlingane over i nytt magasin. Driftskostnadene i nytt magasin vil ikkje stige vesentleg, men flyttekostnadene vil vere langt større enn stiftinga kan finansiere over drift. Dersom ein ikkje mottok tilskott til flytteprosessen, vil det måtte finansierast med kassakreditt/låneopptak, som vil leggje eit sterkt press på drifta i fleire år.

Utover magasinflyttinga har stiftelsen ikkje større investeringsplanar på kort sikt. Alle kostnader knytte til museumssamlingane blir kostnadsførte direkte. Det same gjelde alle eksternfinansierte arbeid.

Ibsen Museum & Teater har framleis ikkje driftstilskott til å opne, og sjølv med stengd museum overstig kostnadene det eksisterande tilskottet med om lag kr 5 millionar. Utan ei snarleg løysing på dette må ein søkje ein ny driftsmodell for verksemda på kort sikt, med eit avgrensa museumstilbod og kommersiell utleige av scene/foredragssal.

Kunnskapen og innsatsen til dei tilsette er den viktigaste innsatsfaktoren i utviklinga av eit framtidens museum. Dette gjer oss godt rusta til å møte utfordringane frametter. Styret vil takke alle tilsette for innsatsen gjennom året.

Oslo, 21. februar 2023

**Olemic Thommessen (styreleiar),
Christina Hætta (nestleiar),
Terje Breivik, Terje C Gløersen, Harald Hilsen,
Monica Mørch, Benedicte Rustad, Rina Sunder**

Busslaster med besøkende fra Jæren kom til åpningen av Lendestova 20. mai. Foto: Christian André Strand

BESØKSSTATISTIKK OG NØKKELTALL

Billettsalget er sammenlignet med siste normalår før pandemien. Akkumulert for 2022 ble det solgt 391 503 billetter, 56 863 færre enn i 2019.

Stiftelsen Norsk Folkemuseum	2022	2019	Endring 2019/2022	Endring 2019/2022
	Bill.salg	Bill.salg	Bill.salg	Bill.salg
Norsk Folkemuseum	264 950	318 005	-53 055	-17 %
Norsk Maritimt Museum	77 068	68 463	8 605	13 %
Eidsvoll 1814	24 429	31 607	-7 178	-23 %
Bogstad Gård	12 591	11 828	763	6 %
Ibsenmuseet	-	8 466	-8 466	-100 %
Bygdø Kongsgård	12 465	9 997	2 468	25 %
Sum	391 503	448 366	-56 863	-13 %

Norsk Folkemuseum har 2019 som rekordår for besøk. 2022 begynte svakere enn forventet, men utviklingen i besøk fra og med sommeren og ut året tok seg svært godt opp.

Norsk Maritimt Museum så at de utenlandske turistene endelig vendte tilbake og de viste stor interesse for museet og utstillingene. Også lokalbefolkning og barnefamilier besøkte museet i større grad enn tidligere.

Eidsvoll1814 har fortsatt litt igjen til besøket er tilbake på 2019-nivå, men særlig høsten 2022 viste god utvikling.

Bogstad Gård hadde en god økning av besøket i 2022. Kunstutstillinger i Galleri Østfløyen i kombinasjon med flere omvisninger forklarer det positive resultatet.

Ibsen Teater & Museum har vært prøveåpent med 2 teaterforestillinger og et begrenset formidlingstilbud i 2022.

Bygdø Kongsgård hadde en positiv utvikling for billettsalget i 2022. Rekordmange var på kuslippet og det var en økning i antallet skolebesøk.

NØKKETALL	2022	2021
Kunsthistoriske gjenstander	1 590	1 587
Kulturhistoriske gjenstander	256 213	275 473
Arkeologiske gjenstander	63 920	63 154
Fotografier	2 550 000	2 550 000
Farkoster: flytende / på land	5 / 121	5 / 137
Kulturhistoriske bygninger (oppmålte)	182	182
Kulturlandskap	6	6
Hageanlegg	31	31
Driftsinntekter	329 mill.	263 mill
Årsverk kvinner	134,38	118,28
Årsverk menn	103,99	91,03
Sykefravær	5,7 %	7,9 %

Nøkkeltall er hentet fra innrapportert museumsstatistikk

Historisk ferieskole. Foto: Christian André Strand

NORSK FOLKEMUSEUM

Tall på billettsalg: 264 950

Tall på åpne dager: 361

Billettinntekter: 23 251 296

Leieinntekter: 2 734 530

Salg av varer og tjenester: 18 612 545

- Fotoutstillingen **BÅÅSTEDE** om tilbakeføring av samisk kulturarv åpnet 3. februar.
- Utstillingen *Jæren 1907* i Lendestova åpnet 20. mai.
- 30. oktober var det *Svart natt* av og med ungdom mellom 15 og 18 år.
- Julemarkedet de to første helgene i desember ble et av tidenes best besøkte totalt sett.
- Skisseprosjekt for TradLab TRE gjennomført som grunnlag for forprosjekt.

Norsk Folkemuseum er et av Europas største og eldste friluftsmuseer og et nasjonalt kulturhistorisk museum. Museet formidler, forvalter og bygger historisk kunnskap om menneskers liv fra 1500-tallet og fram til i dag. I tillegg til bygninger fra hele perioden, har museet faste utstillinger innen blant annet draktskikk, folkekunst, kirkekunst, samisk kultur, bykultur og leketøy. Museet er organisert i fire seksjoner; bygningsantikvarisk, kulturhistorisk, formidling og drift.

Svart natt var et samarbeid med elever fra Elvebakken VGS. Foto: Christian André Strand

Den 3. februar åpnet vandreutstillingen *Bååstede Hjemkomst Homecoming*, som tar for seg tilbakeføring av samisk kulturarv.

Utstillingsåpning med panelsamtale om temaet ble ledet av Åshild Andrea Brekke og kunstnerisk innslag var ved Kajsa Balto.

Den 20. mai gjenåpnet jærhuset Lendestova med ny utstilling *Jæren 1907*. Utstillingen viser de personlige historiene til menneskene som da bodde der, om unge menneskers framtidshåp og muligheter i en brytningstid, og om utvandringen til USA.

Den 29. august åpnet vandreutstillingen *Ellisif Wessel. Liv og virke i Grenseland*. Utstillingen viste bilder fra Finnmark siste del av 1800-tallet.

Museet legger stor vekt på målgruppeorientert formidling gjennom omvisninger, levendegjøring og arrangementer. I tillegg er skole- og undervisningstilbud viktig.

Historisk ferieskole ble tilrettelagt for barn med hørselshemming, et prøveprosjekt støttet av Norsk Museumsforbund.

Arrangementet *Med verden på hodet*, 7. mai på Holmlia senter var et samarbeid mellom OBOS og Norsk Folkemuseum. Tema var bruken av hodeplagg til hverdag og fest, i ulike kulturer og tradisjoner med en rekke aktiviteter; fra hatteverksted til catwalk med modeller fra lokalmiljøet på Holmlia og konsert med musikere fra området. Å ta med museet inn i lokalmiljøet der folk lever og bor er noe vi planlegger å gjøre mer av.

I løpet av 2022 ble det gjennomført skisseprosjekt for TradLab TRE fram mot forprosjektering og hovedprosjektering. Prosjektet ble i denne fasen krympet for å tilpasses tilgjengelige økonomiske rammer. Planløsning, form og konstruksjonsprinsipp i mellomrommet mellom tradisjon, ombruk og økonomi ble landet. Prosjektet ble tatt opp som innovasjonspilot av FutureBuilt. Det ble inngått intensjonsavtale med MiA/ Follo museum om samarbeid på innholdsutviklingsiden. Arbeid med ombruk av materialer fra Sem låve i Asker ble startet og vi begynte å felle øvrig virke til bindingsverket.

Hovedstrategien for ivaretagelse av den kulturhistoriske bygningssamlingen har stort fokus på forebyggende vedlikehold og ettersyn. Utskifting av takteking er stadig en hovedoppgave og er viktig for å hindre akselererende følgeskader ved lekkasjer eller stor fuktbelastning. Tilstanden på bygningsmassen generelt viser en sakte positiv utvikling.

Museet arbeider kontinuerlig med kunnskapsutvikling, og deltar i flere museumsnettverk: Herregårdsnettverket, Mangfoldsnettverket, Samisk museumsforbund og Bygningsvern.

Slik skal TradLab Tre se ut om noen år. I 2022 startet arbeidet med å hente materialer. Illustrasjon: Olav Vidvei

KUNNSKAPSPRODUKSJON

Bygningsantikvarisk

Vi har stor nytte av det faglige fellesskapet som er etablert gjennom Bygningsvern – museumsnettverk for tradisjonshåndverk. Seksjonen var med å arrangere *Bygningsvernkongressen 2022* på Maihaugen. Nettverksprosjektet *Gift i bygningsvernet* er ledet av museet, prosjektet ble etablert med 4 deltagermuseer. Hoveddelen av prosjektet er planlagt gjennomført 2023/24. I løpet av 2022 ble nettverksprosjektet HårF avsluttet gjennom slutføring og lansering av By og bygd nr. 49 *Håndverksforskning ved norske museer*. Her ble det publisert 7 fagfelleverderte artikler fra prosjektet og et etterord med metodisk og teoretisk tilsnitt.

Kulturhistorisk seksjon

Kulturhistorisk seksjon har arbeidsoppgaver innen kunnskapsproduksjon og forskning, samlingsforvaltning- og utvikling, utstillingsarbeid og formidling. Disse arbeidsområdene er ofte tett forbundet med hverandre.

I 2022 var seksjonen ansvarlig for, og involvert i, flere utstillingsprosjekter på Norsk Folkemuseum. Fotoutstillingen *BÅÅSTEDE* formidlet bilder av et utvalg av gjenstandene som museet nå har tilbakeført til samiske museer. Utstillingen *Hjemmets teknologi* ble gjenåpnet og seksjonen hadde det faglige ansvaret for museets høytidsutstillinger, om påske og jul, hvor juleutstillingen åpnet med fornyede tekster og tekstplater. Flere var også involvert i planlegging og kunnskapsinnhenting knyttet til satsingen Museumsloftet og utstillingen *63 kister og skrin*, som åpnet i 2023.

20. mai åpnet *Jæren 1907* - ved friluftsmuseets jærhus, Lendestova. Det nyinnredede interiøret og formidlingen bygger på nytt kildemateriale og ny forskning, hvor feltarbeid og dialog med miljøer på Jæren har vært sentralt. Underveis i arbeidet med prosjektet har det blitt holdt innlegg på konferanser, skrevet en fagfelleverdert artikkel, samt en rekke populærvitenskapelige artikler i et eget spesialnummer av Museumsbulletinen (2/2022). Bachelorstudenter i kulturhistorie ved Universitetet i Oslo har brukt huset som studieobjekt, og en masterstudent i museologi var tilknyttet prosjektet.

Medarbeiderne i seksjonen har vært involvert i flere forskningsprosjekter hvor vitenskapelig publisering har vært sentralt. Dette gjelder både herregårdsnettverkets prosjekt *Opphøyet og oversett*, fotonettverkets prosjekt *Norsk Fotohistorie 1940–2010*, samt museets eget prosjekt Tidsrom. I november 2022 ble Gjertrud Sæters bok «Svigermor» lansert på Museumsforlaget. Boka bygger på hennes doktorgrad i sosiologi, og videre forskning omkring temaet.

13 STIFTELSEN NORSK FOLKEMUSEUM

Seksjonens medarbeidere har deltatt på en rekke seminarer og konferanser, som de nasjonale museumsnettverkens årlige samlinger, konferansen *Inclusive Nordic Travel*, seminaret om fotoetikk i Kirkenes, Foreningen for kulturforskings konferanse i Balestrand, og seminaret *Skeiv bygdehistorie* ved Valdresmusea. Seksjonen var også representert på seminaret *Instruments for peace? Albert Kahn, Henri Bergson and the legacy of belle époque cosmopolitanism* i Paris.

Kulturhistorisk seksjon har gjennom hele året hatt et tett samarbeid med UH-sektoren gjennom forelesninger og seminarvirksomhet, omvisninger og studentbesøk, sensorarbeid og veiledning. To av seksjonens medarbeidere har i tillegg bistillinger ved Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen. Høsten 2022 hospiterte også en masterstudent i kulturminneforvaltning ved NTNU i seksjonen.

DRIFT

Driftsseksjonen på Norsk Folkemuseum består av 7 renholdere og 4 driftere, som har ansvaret for drift og vedlikehold av museets driftsbygninger, 40 000m².

Driftsavdeling har mange oppgaver tilknyttet den daglige driften av museet, med renhold, rigging og vedlikehold. I år har kildesortering og energisparing vært prioritert. Det er spart 200 000 kWh (198433) med organisatoriske tiltak, videre er det kartlagt og søkt og innvilget tilskudd, til videre tiltak for energisparing. Det er etablert kildesortering i friluftsmuseet.

Vi har fått et Byggdrifterfagbrev i løpet av året og 3 renholdere besto teorieksamen og er klare for sin fagprøve i 2023.

Nye trapper til loft i Friluftsmuseet.

Inspeksjon av ombruksmaterialer fra Sem gård i Asker, som skal brukes til Tradlab Tre. Foto: Vidvei

Fleire båter ble funnet under utgravningene i Bispevika i 2022. Foto: Anniken Mihle

NORSK MARITIMT MUSEUM

Tall på billettsalg: 77 068

Tall på åpne dager: 360

Billettinntekter: 5 645 329

Leieinntekter: 1 486 185

Salg av varer og tjenester: 26 215 189

- Utstillingen «Sjøveien» i Båthallen og Klink båtbyggeri åpnet 17. juni
- Den midlertidige utstillingen «Linge i 100» åpnet 19. august
- Aktiv seilsesong for skonnerten *Svanen*
- Arkeologiske utgravninger som har vekket nasjonal og internasjonal oppmerksomhet.

Museets hovedarbeidsområder er kystkultur, sjøfartshistorie og marinarkologi. Vi skaper opplevelser og refleksjon rundt menneskers bruk av kyst, sjø og hav i fortid og samtid for framtiden.

I 2022 kunne museet endelig åpne nye utstillinger i den nyrestaurerte Båthallen som hadde vært stengt siden 2009. Utstillingen *Sjøveien* handler om fiskerbondesamfunnet og båtens plass i norsk hverdagsliv. En del av utstillingen, kalt *Maritime Oslo*, presenterer arkeologiske funn fra Bjørvika, blant annet vraket av båten Barcode 8. Også før Båthallen åpnet, ble det gjennomført undervisning der med Den kulturelle skolesekken. *Tiden er en båt som aldri legger til* ble vist for ca. 650 elever i grunnskolen.

I hovedbygningens underetasje åpnet museet Klink båtbyggeri og utstillingen Vikingtidens båtbygger. Der vises også timetersbåten fra Gokstad-funnet, som museet har lånt fra Kulturhistorisk Museum. Museets båtbygger tolker og rekonstruerer det arkeologiske funnet og skal bygge en replika – alt åpent for publikum. Dette var en stor publikumssuksess, som bidro til gode besøkstall.

KLINK åpnet 17. juni 2022. Her skal det bygges en replika av Gogstad-båten. Foto: Beate Kjørsløvik

Den midlertidige utstillingen *Linge i 100*, om båtkonstruktøren Jan Herman Linge og hans mange ikoniske konstruksjoner åpnet i Sentralhallen 19. august. Museets arkiv etter Linge har blitt ordnet og er tilgjengelig på Arkivportalen og på Digitalt museum.

Et spesielt spennende arkeologisk prosjekt i 2022 var utgravningene på tomt B8b i Bjørvika i samarbeid med NIKU og KHM. Båtfunnene her ser ut å datere til middelalderen og de vil utvide vår kunnskap om norsk båtbygging betraktelig.

I september bisto NMM KHM i dokumentasjon av restene av et fiskefelleanlegg i Tesse i Lom. Anlegget er datert til mesolittisk tid og prosjektet fikk stor oppmerksomhet. E 39 undersøkelsene i Agder har fortsatt langs traseen i samarbeid med KHM, Agder fylkeskommune, Stavanger maritime museum og Nye Veier. Samarbeidsprosjektet med CNANS i Portugal undersøkte flere vrak fra portugisisk sjøfartshistorie.

I 2022 har de tre IRMAS museene mottatt 1 million kroner over statsbudsjettet. NMMs andel ble brukt til en felles workshop, arbeid med en felles digital infrastruktur, forskning og undervisning på universitetet.

Skonnerten Svanen gjennomførte sju ukes-seilaser, og flere kortere seilaser. Svanen deltok på Havne-langs, Kulturnatt, og arrangerte en rekke kveldsseilaser og dugnads-samlinger for ungdommer og veteraner fra utenlandsoperasjoner. Palstøtta ble skiftet ut, og flere andre vedlikeholdsoppgaver utført gjennom året.

Hovedbygget til museet har et etterslep på vedlikehold, og dette skaper store utfordringer. Det arbeides systematisk med å kartlegge og utbedre situasjonen innenfor tilgjengelige ressurser. Fokusområdene er energieffektivisering og å minske miljø- og klimaavtrykk fra driften.

Regnbueflagget ble heist på Eidsvoll 1814 av kunnskapsminister Anette Trettebergstuen. Foto: Torbjørn Ellingsen

EIDSVOLL 1814

Tall på billettsalg: 24 429

Tall på åpne dager: 296

Billettinntekter: 1 060 398

Leieinntekter: -

Salg av varer og tjenester: 3 428 499

- Normalisering av besøkstall
- Innholdsutvikling i prosjekt Wergelands hus som nasjonalt demokratisenter
- Arena for markeringer mot Ukraina-krigen og for 50-årsjubileet for avkriminalisering av homofili i Norge
- Vertskap for FIHRM-konferansen 2022 – *Museums under pressure*
- 17.mai-stunt på Aker Brygge

Eidsvoll 1814 har som kjerneoppgave å forvalte Norges nasjonalmonument, Eidsvollsbygningen, hvor den norske grunnloven ble debattert, skrevet og stemt over i 1814. Museet formidler hvordan den ble den viktigste byggestein for utviklingen av det norske demokratiet og det moderne Norge. Museet har i tillegg en særskilt oppgave for demokrati læring overfor barn og unge.

2022 ble et år mer i retning av normalen på drift etter to tunge pandemiår. Selv om kun 2/3 av publikum var tilbake på vår og sommer, så vi at tallene tok seg opp igjen på høsten.

Det mest omfattende prosjektet i 2022 var arbeidet med å gjøre Wergelands hus til et nasjonalt demokratisenter. Prosjektåret ble en sammenhengende og omfattende medvirkningsprosess hvor hele museet deltok. I tillegg til ekstern brukergruppe ledet av museumsdirektør Hans Phillip Einarsen, var det nedsatt seks interne fokusgrupper som bidro inn i konkurransegrunnlaget som lyses ut i 2023.

Eidsvoll 1814 er som kulturminne og museum en egnet arena for samtaler og markeringer. Så tidlig som 1. mars la museet til rette for fredsmarkering mot krigen i Ukraina. For å rette fokus mot 50-årsjubileet for legalisering av homofili, lot vi kulturministeren heise pride-flagget på jubileumsdagen 21. april. I tillegg var vi vertskap for den internasjonale FIHRM-konferansen 2022 med temaet *Museums under pressure* med deltakere fra hele verden, som også involverte trusselutsatte museumsansatte fra hele verden i september. Den 27.juni var vi dessuten vertskap for det nordiske finansministermøtet 2022.

*Eidsvollsbygningen i papp, plassert på Aker Brygge.
Foto: Torbjørn Ellingsen*

På forskningsfronten har Eidsvoll 1814 deltatt med publiseringer i det kulturrådsfinansierte herregårdsprosjektet *Opphøyet og oversett*, og i *Eidsivatingprosjektet* med blant andre Senter for grunnforskning (CAS).

Av formidlingsprosjekter i året 2022 vil vi trekke fram formidlingsstuntet på Aker Brygge helgen før 17.mai hvor vi aktiverte publikum med VR-opplevelse fra Eidsvollsbygningen, foredrag, leikarring og (stor!) papp-modell av Eidsvollsbygningen flankert av kong Christian Frederik i rolle.

Av andre igangsatte prosjekter er bygge- og utdanningsprosjektet *Eidsvollsbygningen i miniatyr – lekehus*, hvor VGS-elever har kunnet bygge et lekehus med alle sikkerhets- og andre byggeforskrifter som sluttresultat i studieløpet. Av digitalt arbeid har vi utviklet videre læringsressursnettstedet *Min Stemme*, og skoletilbudet *Ring Rikssalen*.

Galleri Østfløyen åpnet for publikum 30. september med utstillingen «Kunstsamlerne». Foto: Christian André Strand

BOGSTAD GÅRD

Tall på billettsalg: 12 591

Tall på åpne dager: 298

Billettinntekter: 754 413

Leieinntekter: 2 324 733

Salg av varer og tjenester: 4 812 572

- *Bogstaddagen* i juni
- Galleri Østfløyen åpnet 29. september med utstillingen *Kunstsamlerne*
- Høstdagen i september
- *Jul på Bogstad* i november
- Taket på stabburet lagt om

Året 2022 ble et krevende, hektisk og vellykket år på Bogstad Gård. Starten på året ble preget av beslutningen om å endelig starte opp med et omfattende byggeprosjekt i Østfløyen, og å starte den konkrete planleggingen om en åpningsutstilling i et nyåpnet galleri i samme bygning. En byggeprosjektgruppe og en utstillingsprosjektgruppe ble igangsatt med flere representanter fra våre fellesavdelinger, egne ansatte på Bogstad, samt eksterne.

Året har hatt et meget tett program med fester, jubileer, middager og brylluper, som har sikret rekordhøye kommersielle leieinntektene for 2022. Årets høydepunkter var et stort tradisjonelt jødisk bryllup med 200 gjester, og feiring av Italias nasjonaldag med hele det Diplomatiske korps til stede.

Tre store utendørsarrangementer ble gjennomført i løpet av året; *Bogstaddagen* i juni, Høstdagen i september og *Jul på Bogstad* i november. Dette involverer alle ansatte, alle våre frivillige, og mange involverte eksterne aktører. Her var det gjennomgående godt besøk, og god kvalitet på gjennomføring.

Bogstaddagen trakk store og små til den historiske parken 22. mai. Foto: Ida Lützow-Holm

Av formidlingsaktiviteter ut over det ordinære omvisningsprogrammet kan nevnes at vi også for 2022 har gjennomført programmer innen både den kulturelle spaserstokken og den kulturelle skolesekken. Vi har også gjennomført klassiske intimkonserter i salen i Hovedhuset med en lite, men meget begeistret publikum.

Årets store begivenhet var åpningen av Galleri Østfløyen med utstillingen *Kunstsamlerne – 250 års dialog mellom Peder Anker og Rolf Hoff's samlinger* den 29. september. Mottagelsen av en flott ny museumsbutikk og en gjennomarbeidet og godt kuratert kunstutstilling på Bogstad Gård kan ikke overvurderes; våre gjester, både gamle og nye, gir oss svært gode tilbakemeldinger. Besøket har økt; både betalende gjester, venneforeningen, barn og unge, og flere deltar på våre omvisninger. Bogstad Gård har fått et nytt ben å stå på, både gjennom det nye galleriet i Østfløyen og også gjennom visning av egne kunstverk.

Samarbeidet med Oslo kommune Bymiljøetaten er intensivert både når det gjelder drift og vedlikehold av uteområder og bygninger, samt økte felles formidlingsaktiviteter. Av store vedlikeholdsprosjekter kan nevnes; hele taket på stabburet er lagt om med nye sløyfer, lekter og takpapp, vi har oppgradert og modernisert vår brannsentral, og vi ferdigstilte nye mannskapslokaler til Bymiljøetaten i Gata.

På slutten av året startet også planleggingen av utstilling nr. 2 i Østfløyen, nemlig utstillingen *Marmorvariasjoner*, skulpturer i marmor fra egen samling, fra andre kunstinstitusjoner, og et knippe samtidskunstnere som arbeider i marmor. Utstillingen åpner i mai 2023.

Rohdeløkken Kafé ble nyåpnet 5. august, og er nå for første gang en del av Kongsgården. Foto: Christian André Strand

BYGDØ KONGSGÅRD

Tall på billettsalg: 12.465

Tall på åpne dager: 330

Billettinntekter: 907 332

Leieinntekter: 2 360 571

Salg av varer og tjenester: 9 887 612

- Kuslippet med 6000 besøkende i mai
- Rohdeløkken kafe gjenåpnet 5. august som en integrert del av Bygdø Kongsgård.
- Grøftingen av Portstusletta og Skolehageskiftene ble ferdigstilt.
- Utskifting av ventilasjonsanlegget i fjøset gjennomført av Statsbygg.
- Kongsgårdseminaret 2022 med tittel «Mat og jord der du bor» var et samarbeidsarrangement med elever ved Natur Videregående skole.

Stiftelsen Norsk Folkemuseum forvalter gårdsbruket på Bygdø Kongsgård gjennom drift av jordbruksarealer, skjøtsel av skogen/friluftarealer og formidlingstilbud til publikum på gårdens ulike arenaer. Bygdø Kongsgård har to serveringssteder som baserer serveringen på økologiske råvarer fra gården. Avdeling Bygdø Kongsgård har også ansvaret for skjøtsel av hager, parker og landbruksarealer i friluftsmuseet.

Bygningsmessig forprosjektrapport om etablering av ysteri i Fruktlåven ble ferdigstilt av NAV- Arkitekter i november 2022. Statsbygg og Bygdø Kongsgård tar prosjektet over i neste fase i 2023. Videreføring av gårdens melk er en viktig faktor i serveringstilbudet. Det har også blitt solgt ost til kolonialforretninger og restauranter i Oslo. Ostene vi har hatt for salg har vært Dronningberget, Kongeskogen, Paradisbukta og Frognerkilen. Til våre egne serveringssteder har vi også produsert yoghurt, kremost, mozzarella, ricotta og hvitmuggost.

21 STIFTELSEN NORSK FOLKEMUSEUM

Debio gjennomførte den årlige revisjon av gårdsdriften, det historiske landbruket og serveringen i Gartneriet den 26. oktober. Gårdsdriften ble godkjent som økologisk drift og serveringen i Gartneriet oppnådde en økoandel på 98,5 %. Den 24. november ble det gjennomført egenrevisjon og ekstern revisjon i forhold til KSL-regelverket. Det er levert miljørapport for Gartneriet ifm sertifiseringen som Miljøfyrtårn.

Statsbygg har gjort en stor jobb med total utskifting av ventilasjonsanlegget i fjøset. Avtrekksvifter og luftblandere ble byttet og alle luftehattene på taket ble bygd nye. Dette har ført til et bedre luftklima i fjøset for kuene og har bidratt til et bedre arbeidsmiljø for de ansatte da de nye viftene lager vesentlig mindre støy enn de gamle.

Ku og kalv i fjøset. Foto: Bygdø Kongsgård

Kongsgårdseminaret 2022 med tittel «Mat og jord der du bor» var et samarbeidsarrangement med elever ved studiet Landbruk med urban profil på Natur Videregående skole. UNG-prosjektet i stiftelsen ble fulgt opp gjennom å involvere unge voksne elever i planlegging og gjennomføring av seminaret. Tematikk rundt økte matpriser, klimaendringer og bevaring av matjord satte fokus på verdien av kortreist mat.

Formidlingstilbudene på Bygdø Kongsgård har blitt gjennomført ifølge handlingsplanen. Årets største arrangement i 2022 var som vanlig kuslippet hvor 6000 besøkende fikk oppleve «vårens vakreste eventyr». 270 grupper med skole- og barnehagebarn fikk omvisning på Gårdsbruket, mens 1650 personer deltok på kurs og formidlingsopplegg i avdelingens regi på Gartneriet. Rideskolen hadde i 2022 190 elever i uken. Det ble arrangert rideleir i tre uker i sommerferien og en uke i høstferie, det var 15 deltakere på hver leir. Det ble kjøpt inn 3 nye ponnier til Rideskolen.

Statsbygg har videreført rehabiliteringsarbeidene på hovedbygningen på Hengsengen. Det er utført store reparasjoner i takkonstruksjonen og bygningen har igjen fått skifertak. Prosjektet videreføres i 2023.

Gartnerne og museumsbøndene har som vanlig stått for skjøtsel av arealene og driftet husdyrholdet i friluftsmuseet. Av formidling knyttet til vår drift i friluftsmuseet kan nevnes hagevandring, ferieskolens landbruksaktiviteter og tilbudet om åpent fjøs i Trøndertunet. I hele høysesongen har det vært arrangert daglig dyreførrunde i friluftsmuseet.

Kuslippet i 2022 trakk 6000 besøkende. Foto:Bygdø Kongsgård

Ibsens leilighet har vært stengt for publikum på grunn av manglende midler til drift. Foto: Haakon Harriss

IBSEN MUSEUM & TEATER

Da Ibsenmuseet stengde i 2018 skulle bygget oppgraderast og skape rom for utvikling av ei ny og integrert formidling på scene og museum. Planen var ei nyopning av Ibsen Museum & Teater i løpet av 2022. Men dessverre viste det seg at det ikkje vart løyvd driftsmiddel til å opne dørene for full drift.

Likevel greidde vi heldigvis å få vist publikum kva mulegheiter som ligg i Ibsen Museum & Teater. 20. mars var det premiere på den nye teaterscena med Nationalteatrets oppsetting av *Sancthansnatten*, Ibsens ungdomsstykke. Stykket vart sett opp og spela etter skikken på Ibsens tid. «... en deilig gave til alle teaternerder», skrev Aftenposten. Og takka vere samarbeid med Christian Ringnes og Eiendomsspar AS kunne vi allereie 27. mai presentere Ibsenkompaniets kritikerroste oppsetning av *Når vi døde vågner* på den nye scenen. Ibsens siste stykke vart skrivne i Ibsens leilegheit i nett same bygg, og slik fekk den første, korte sesongen vist potensialet for Ibsen-formidlinga i ein fornya og forsterka arena.

Men med unntak av nokre få enkeltarrangement var det dessverre ikkje grunnlag for fast drift på teaterscenen utover hausten. Konsertr framføringa av *Ibsens små djevla* med Lise Fjeldstad og Håvard Gimse møtte same store interesse som framsyningane på våren og føredraga utover hausten, men det var ikkje mogleg å gi publikum eit regulært tilbod. I mellomtida er både kjøkken og pikeværelse oppgradert, og nye gjenstandar har kome til. Ei ny basisutstilling vart arbeidd vidare med bak lukka dører, og berre lukka grupper besøke Ibsens leilegheit.

Den manglande driftsstøtta skapte stort engasjement både mellom enkeltpersonar og i media. Interesse for Ibsen er enorm, både nasjonalt og internasjonalt. I 2022 passerte podcasten *Ibsens salong* 10 000 nedlastingar, og det er stadige førespurnader om formidling. Grunnlaget for ei vellykka opning av Ibsen Museum & Teater bør derfor vere det beste.

Det internasjonale forskningsprosjektet «The last Ice Age» ble avsluttet i 2022. Bildet viser DS Firda som laster is i Leangbukta i Asker i 1925.

FORSKNING

I 2022 sto stiftelsen uten forskningskoordinator. Som overgangsløsning ble det utnevnt et midlertidig forskningsutvalg bestående av Siv Ringdal, Bård Frydenlund, Audun Kjus og Sven Ahrens. Ved siden av mindre administrative oppgaver rund forskningen utarbeidet utvalget en forskningspolitikk som skaper et godt grunnlag for den nye forskningsplanen som utarbeides i 2023.

Stiftelsen hadde i 2022 til sammen 12 ansatte med førstestillingskompetanse. Ti av disse hadde doktorgrad, ti hadde autorisasjon som førstekonservator NMF og to hadde professor tittel. Ti ansatte hadde autorisasjon som konservator NMF. En ikke ubetydelig del av forskningsarbeidet ble videre utført av ansatte uten forskningsrett og -plikt.

Norsk Folkemuseets tidsskrift *By og Bygd* nr. 49 ble utgitt i 2022, ansatte publiserte en antologi og to monografier, 13 fagfellelevurderte forskningsartikler og 30 andre fagartikler. Stiftelsen var involvert i 18 formaliserte FoU prosjekter, tre av disse var prosjekter i regi av faglige museumsnettverk og seks var internasjonale samarbeidsprosjekter. Stiftelsen deltok i elleve faglige museumsnettverk. Tre ansatte hadde i 2022 bistillinger på universiteter. Utover det har mange ansatte holdt forelesninger og seminarer på ulike i universiteter og høyskoler, blant annet på UiO, UiB, HiL, UiS og NTNU.

NORSK MARITIMT MUSEUM

Ansatte fra arkeologisk og kulturhistorisk seksjon ved NMM presenterte forskningsresultater på mange nasjonale og internasjonale konferanser i løpe av året. Spesielt mye arbeid med foredrag og seminarer var knyttet til det internasjonale forskningsprosjektet *The last Ice Age*, finansiert av Forskningsrådet. Eyvind Bagle leverte sin doktoravhandling tilknyttet dette prosjektet, og sluttrapport forelå i januar 2023. Arkeologene har også holdt mange vitenskapelige foredrag, de fleste knyttet til resultater fra utgravningene

24 STIFTELSEN NORSK FOLKEMUSEUM

i Oslo havn. Norsk Maritimt Museum koordinerer det nasjonale museumsnettverket for sjøfart, og arrangerte en fysisk og en digital samling i 2022.

Forskere fra begge seksjoner deltok i nasjonale konferanser, og var representert med innlegg på internasjonale konferanser og seminarer i Bulgaria, Estland, Island, Portugal, Danmark og Finland.

Prosjektet *Digitalisering av tradisjonsbåter*, et samarbeidsprosjekt mellom NMM, Kultur IT og seks andre museer og institusjoner, utvikler funksjonalitet for lagring, registrering og publisering av tradisjonsbåten og tilknyttede 3D-filer. Det ble i november gjennomført en tre dagers workshop for alle samarbeidspartnere. Museet var partner i to EØS-prosjekter i Portugal og et marinarkeologisk forskningsprosjekt på øyen Kasos i Hellas. Elisabeth Koren var hovedredaktør for *Norsk museumstidsskrift*.

DOKUMENTASJONSSEKSJONEN

Dokumentasjonsseksjonen deltok i flere konferanser med egne innlegg og holdt også panel på den *Nordiske konferansen for etnologi og folkloristikk* i Reykjavik.

De ansatte var arbeidspakkeleder for prosjektene *SAMLA* og *IMAGINE* som er støttet av Norges Forskningsråd. Prosjektet *SAMLA* i samarbeid med UiO og UiB digitaliserer arkivmateriale i tre sentrale tradisjonsarkiv. *IMAGINE* i samarbeid med OsloMet og universitetene i Eindhoven, Utrecht og Manchester undersøker fremtidsforestillinger med spesielt fokus på bærekraft.

EIDSVOLL 1814

Ansatte ved Eidsvoll 1814 deltok i flere FoU prosjekter og i utviklingen av nye slike prosjekter. Spesielt må nevnes arbeidet med prosjektene *COLECO (COMMUNITY building, LEGitimacy and COLlaboration in Libraries, Archives and Museums)*, i samarbeid med OsloMet, Universitetene i Warszawa og København og *TransValue: Transatlantic Dimensions of Democratic Values, Ideas, and Culture, 1776–1940*. Bård Frydenlund har publisert to fagfelleverderte artikler og holdt flere vitenskapelige og populærvitenskapelige foredrag og satt i flere styrer og komiteer i Norske kulturinstitusjoner, museer og formidlingsarenaer.

IBSEN MUSEUM & TEATER

Mens Ibsenmuseet har vært stengt i 2022 har Erik Henning Edvardsen publisert boken *P. Chr. Asbjørnsens familie – en slektskrønike fra det gamle Christiania*, ved siden av et større antall populærvitenskapelige bidrag.

Kulturhistorisk seksjon og Bygningsantikvarisk seksjon på Norsk Folkemuseum har deltatt i en lang rekke forskningsprosjekter. Omtalt i kapittelet om Norsk Folkemuseum.

Dokumentasjonsavdelingen fotograferer gjenstander fra Nordiska Museet i Stockholm. Foto: Christian André Strand

DOKUMENTASJONSAVDELINGEN

Dokumentasjonsavdelingen er en fellesavdeling for alle museene i stiftelsen. Vi forvalter stiftelsens samlinger av arkiv, fotoarkiv og bibliotek, er ansvarlig for dagligarkiv og dokumentasjon innen gjenstandsforvaltning. Vi betjener henvendelser fra interne og eksterne.

Avdelingen har i 2022 hatt 16 fast ansatte, 2 prosjektansatte, samt 15 frivillige som jobber med arkiv og fotoarkiv. Norsk Etnologisk Gransking inngår som enhet i avdelingen. Norsk Etnologisk Gransking er en enhet som, i tillegg til forvaltning av NEG-samlingen, driver innsamling, formidling og forskning på muntlig historie og minnemateriale.

BRUK OG TILVEKSTER

Fotoarkivene er svært etterspurte kilder til ulike formål. Billedbyrået har i 2022 mottatt om lag 970 henvendelser/bestillinger inn mot fotosamlingen. Det ble tatt inn to aksesjoner til fotosamlingen, hvorav en er etter den kvinnelige fotografen Anna Wistad.

Bibliotekene har hatt en tilvekst på 410 bokutgivelser og 157 periodika og publikasjoner.

Innen arkivtjenesten har vi mottatt ca. 4,5 hm nytt arkivmateriale. Det er ordnet og katalogisert 34 hm og vi har publisert 16 arkivkataloger på Arkivportalen, deriblant Jan Hermann Linge og Bogstad Gård sine arkiver. Vi har digitalisert ca. 4000 sider analogt materiale.

Katalogisering og publisering av konstruksjonstegninger ved Norsk Maritimt Museum har blitt prioritert. Her har tegninger av Jan Hermann Linge og Arne Emil Christensen blitt gjort tilgjengelige for publikum. Det har vært arbeidet med skanning og publisering av D. M. Aall brevsamling på Digitalarkivet og skanning og katalogisering av strikkeoppskrifter fra Husflidens Mønstersamling. Katalogisering av museets egne konserveringsrapporter er startet og vi rapporterer til prosjektet *Bevaringsplan for privatarkiv i Oslo!*

FORVALTNING

Løpende driftsoppgaver i forvaltning av samlingen er en stor aktivitet ved Dokumentasjonsavdelingen, også gjennom 2022. I samarbeid med konserveringsavdelingen og samlingsgruppa startet avdelingen i løpet av

2022 arbeidet med revisjon av stiftelsens samlingsforvaltningsplan med mål om å utvikle stiftelsens interne "Håndbok for samlingsforvaltning".

Katalogisering av gjenstander fra Nordiska Museet. Foto: Christian André Strand

FORMIDLING

Dokumentasjonsavdelingen har bistått inn i flere aktivitet- og utstillingsprosjekter ved museene i stiftelsen, blant annet *Båthallen*, *Lingeutstillingen* og *Bååstede*. I dette arbeid har det vært utført gjenstandsfoto, dokumentasjonsfoto, digitalisering, retusjering, researcharbeid, bilderedaksjonelt arbeid, tekstproduksjon og bistand innen filmproduksjon.

Koronadokumentasjonen ble avsluttet med produksjon og utgivelse av boken *Virus – historier fra koronapandemien* (Spartacus), finansiert av Fritt Ord og Bergesenstiftelsen.

Det ble gjennomført et nytt innsamlingsprosjekt på Minner, om folks fremtidstanker, for prosjektet *Imagine – Contested futures of sustainability*, som ledes fra SIFO ved OsloMet. I infrastrukturprosjektet *Samla* digitaliserer vi NEGs spørrelistesvar, samt foto og varia-serien i samarbeid med Universitetene i Oslo og Bergen. Begge disse prosjektene er finansiert av Norsk Forskningsråd og Audun Kjus er arbeidspakkeleder.

Digitaliseringen av Norsk Etnologisk Gransking arkiv og fotosamling blitt avsluttet og de resterende 1290 fotografier har blitt digitalisert i samarbeid med Anno Digital.

Archives Community Building er et utviklingsprosjekt for folkeforskningen ved tre nordisk-baltiske tradisjonsarkiv. Vi samarbeider med Institutet för språk och folkminne i Gøtebord og med Latvias folkloristiske arkiv i Riga. Lars Fivelstad Smaaberg er prosjektkoordinator og NEG leder prosjektet, som er finansiert av NordPluss.

Serafimerportrettet på vei til konservering før utstilling på Bogstad. Foto: Christian André Strand

KONSERVERINGSAVDELINGEN

Konserveringsavdelingen er en fellesavdeling i Stiftelsen Norsk Folkemuseum med ansvar for at det konserveringsfaglige arbeidet i alle stiftelsens enheter utføres i samsvar med felles rutiner. Ut fra avdelingenes årsplaner lager konservering en prioritert plan for året. Stiftelsens hovedprosjekter er styrende for avdelingens planer. Avdelingen har 9 fast ansatte og 1 prosjektansatt.

Hovedoppgaven er å bevare gjenstandene best mulig innenfor Stiftelsens og ICOMS regelverk. Dette gjøres primært gjennom forebyggende tiltak ved blant annet å sikre gode oppbevaringsforhold i utstillinger og magasin.

Konserveringen har tilrettelagt for at samlingen skal være tilgjengelig for publikum både ved å drive åpen konservering og ta imot besøk til samlingen fra publikum og interne forskere som ønsker å se gjenstander fra magasin.

Vi har i tillegg ansvar for å ha høy kompetanse på oppbevaring av kjemikalier til bruk i arbeidet, pesticider i samlingen og restverdiredning.

Stiftelsens hovedsatsning har vært å ferdigstille utstillingen i Båthallen samt utvikle videre områder i bygget Tidsrom som ikke er en del av den faste utstillingen, blant annet Museumsloftet.

Avdelingen har støttet utstillingen Linge i 100 på NMM, bidratt til å ferdigstille og klargjøre for Galleri Østfløyen på Bogstad og åpning av første utstilling der. Konserveringsavdelingen har fullført rehabilitering av Ibsens leilighet og flyttet tilbake alle gjenstander, som er ny-konservert og fotografert, fra eksternt magasin.

Avdelingen har det praktiske ansvaret for Bååstedeprojektet hvor den fysiske overføringen startet i 2022 til Samien Sitje, Senter For Nordlige Folk og Vardiobaiki. Konserveringsavdelingen har i Bååstedeprojektet hatt møter med de samiske museene og lagt til rette for flere spesialbesøk til den samiske samlingen.

Avdelingen har drevet intern kompetanseheving, delt av erfaring, utøvd og støttet undervisning av museumsfaglige utdanninger og gitt faglig støtte til institusjoner i Norge og utlandet.

MAGASIN

Forvaltningen av magasinene har hatt begrenset kapasitet grunnet permisjon og tilstandsvurdering er derfor ikke utført. Planlegging av prosjekt fjernmagasin grunnet rehabilitering av byggeier er videreført og en av avdelingens hovedoppgaver. Flere avdelinger i stiftelsen deltar i dette arbeidet.

Utdrag av eksterne konserveringsoppdrag: (Inntjening)

Det Kongelige Slott, Skimuseet, Oslo Kommune Bymiljøetaten, Oslo Domkirke/Kirkenes Fellesråd Oslo, Statsbygg.

UTFORDRINGER I 2022

stiftelsen er det mange prosjekter hvor ambisjonsnivået er større en kapasiteten til konserveringsavdelingen og resultat av det er at vi ikke har klart å jobbe med restanser i samlingen. Vedlikehold av faste utstillinger inne og ute, har vi økt i forhold til 2021, delvis grunnet bedre koordinering og prioritering av prosjekter på tvers i stiftelsen.

Gutteportrett under og etter konservering. Foto: Niels Gerhard Johansen og Christian André Strand

Sommerkortet ☀️

Inngang til 5 museer med aktiviteter for små og store:

Bogstad Gård, Bygdø Kongsgård, Eidsvoll 1814, Norsk Folkemuseum og Norsk Maritimt Museum

Gjelder i perioden 1. juni til 21. august

300,-
per person / barn gratis

GRATIS OPPTIL 17 ÅR

Kampanjen for sommerkortet var felles for hele Stiftelsen.

KOMMUNIKASJONS- OG MARKEDSAVDELINGEN

Kommunikasjons- og markedsavdelingen er en fellesavdeling for hele stiftelsen og hadde pr. desember 7 medarbeidere. Kjerneoppgavene er rådgiving og utførelse av oppgaver innen markeds- og kommunikasjonsstrategi, innsikt og analyse, markedsføring, digital kommunikasjon, sponsorsamarbeid, pressearbeid, internkommunikasjon, publikasjoner/trykkmateriell og grafiske tjenester.

HØYDEPUNKTER FOR AVDELINGEN I 2022

Ny innsikt gjennom egne publikumsundersøkelser

I 2022 ble det for alle museumsenhetene satt opp og distribuert egne publikumsundersøkelser. Undersøkelsene ble satt opp i samarbeid med museene, og distribueres til publikum gjennom QR-kode på materiell, SoMe eller e-post. Undersøkelsene ga innsikt i publikumsdemografi, holdninger, tilfredshet og opplevd servicegrad. Mange konkrete innspill til tilbud og program kom gjennom kortsvars spørsmål. Innsikten ble benyttet som underlag i strategi- og planarbeid.

Økt digital synlighet gjennom trafikkdrivende kampanjer og SoMe

Ny digital kapasitet og kompetanse gjorde det mulig å sette innholdsstrategier og øke den organiske SoMe-aktiviteten ved flere av museumsenhetene. Fokus var å øke oppmerksomheten om utstillingsåpninger, øke relevans gjennom å målgruppe tilpasse innholdet, og å selge inngangsbilletter. Organisk og betalt SoMe, betalt søk og display annonsering er hovedkanaler. Det har gitt resultater gjennom trafikkøkning til nettstedene: 628.000 brukere (+29%), 862 306 økter (+29%) og 2,9 millioner sidevisninger (+89%) for de 6 hovednettstedene totalt. Antall følgere på Facebook og Instagram har økt med ca. 3500 følgere fra 2021.

Fellesannonsering gjennom sommerkortet

Som i fjor lanserte vi Sommerkortet for å øke besøkstall og besøksfrekvens i høysesong. Kampanjen rettet seg mot barnefamilier og den kunst- og kulturinteresserte. Årets kampanje oppnådde høyere visningstall, bedre klikkrater og lavere kostnad pr. klikk, og var dermed mer effektiv enn kampanjen i 2021. Materiellet ble vist over 5,3 millioner ganger til rundt 200 000 i målgruppene. Det ble solgt 506 sommerbilletter, som er 137 flere billetter enn i 2021 (+37%).

Økt kompetanse gjennom markedssamlinger og nyansettelse

Det ble avholdt 2 markedssamlinger med ulike faglig tema. Tema var felles inspirasjon, SoMe-læring og arbeid med felleskampanjen. Representantene fra alle enhetene har deltatt. Det ble også ansatt presse- og kommunikasjonsrådgiver i avdelingen som har gitt økt kompetanse og innsats på pressearbeid i stiftelsen.

UTVIKLING OG UTFORDRINGER

Digitalisering og sporing

For å kunne jobbe mer effektivt med utvikling må vi øke automatisering av innsikt. Målet er å sette opp springer for å få mer innsikt i den digitale kundereisen, utvikle dashboard løsning for å følge effekt av innsikt og automatisere innhenting av kundedata fra billettsystemet.

Nytt navn og kommunikasjonsplattform for stiftelsen

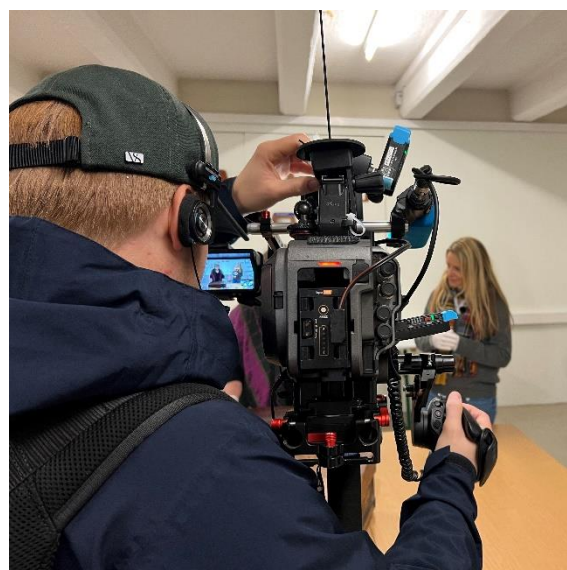
Det er behov for å sette kommunikasjonsplattform for hele stiftelsen. Dette betyr at nytt navn og grafisk profil må utvikles. I dette arbeidet skal det settes en overordnet nettside som gjenspeiler at stiftelsen er et konsolidert museum.

Utvikle kreative kommunikasjonskonsepter

For å jobbe med økt oppmerksom og kjennskap er det behov for å videreutvikle og fornye kommunikasjonsuttrykket på flere av museene. Kommunikasjon skal bygge på strategi og målsatte posisjoner. Kommunikasjonen skal øke preferanse, drive penetrasjon og frekvens. Det målsettes å lansere ny kommunikasjon for flere av museene i 2023.

Direkte på God Morgen Norge på TV2 før jul. Foto: Anniken Mihle

Dagsrevyen, NRK, på opptak i Magasinet på NF, Foto: Anniken Mihle

● STIFTELSEN NORSK FOLKEMUSEUM

ØKONOMI- OG ADMINISTRASJONSAVDELINGEN

Avdelingen har ansvar for regnskap, økonomistyring, lønn, HR og andre administrative oppgaver for hele stiftelsen. Dette inkluderer blant annet elektronisk tidsregistrering (som danner grunnlag for lønnsutbetalinger), personaloppfølging, HMS, sykefraværsoppfølging og andre personaladministrative oppgaver. Avdelingen har også ansvar for felles kundesenter for hele stiftelsen, samt kafeer og butikker ved Norsk Folkemuseum og Norsk Maritimt Museum.

Avdelingen forbereder utsending av saker til styret og har ansvar for telefoni og forsikringer. Norsk Folkemuseum yter bistand til Norsk Folkemuseums Venneforening, Norsk Maritimt Museums Venner, Bogstad Gårds Venneforening og til Norsk Farmasihistorisk Museum med medlemsoppfølging, regnskapsføring, bistand ved styremøter og arrangementer.

I tillegg har avdelingen ansvar for IT-relaterte oppgaver for alle stiftelsens enheter. Den daglige driften ivaretas av Museums IT AS. Med mange lokasjoner og bruk av ulike programvare og IT-utstyr, er driften omfattende og krever god oppfølging. I 2022 er det gjennomført systemfornyelser for flere administrative systemer. Dette arbeidet vil bli videreført i 2023.

BÆREKRAFT

Et viktig mål for stiftelsen er ta miljøansvar og bidra til en grønnere hverdag. Stiftelsen ble Miljøfyrtårn i 2019. I 2022 er det arbeidet med å kartlegge energitap i kontorlokaler og driftsbygg, og etablere nye retningslinjer og tiltak for energisparing i kontor- og driftsbygg. Det er arbeidet med å øke kildesortering av avfall, med miljøstasjoner i publikumsarealer. Målet er 90% sortering innen 2026. Det er utviklet nye maler for rammeavtaler og innkjøp for å sikre bedre kontroll og tydelig miljøkrav til leverandører.

HR

HR har hovedansvar for utforming og daglig oppfølging av personalarbeidet i stiftelsen. Stiftelsen har i gjennomsnitt hatt 199 årsverk i 2022. Inkludert timelønnede er det utført 238 årsverk. HR samarbeider tett med alle lederne i stiftelsen om personalrelaterte oppgaver. HR har deltatt i ca. 30 ansettelsesprosesser i løpet av året.

En annen viktig oppgave er oppfølging av sykefraværet. Styret og AMU blir holdt løpende orientert om utviklingen. Sykefraværet for 2022 som helhet var på 5,7 % mens for 2021 var fraværet på 7,9 %. Både i 2021 og 2022 har sykefraværet vært påvirket av pandemien.

Stiftelsen har et arbeidsmiljøutvalg (AMU) med seks medlemmer. Direktør, personalkonsulent og avdelingsdirektør fra Eidsvoll 1814 møter fra ledelsens side, mens hovedverneombudet og to verneombud møter fra de ansatte. Utvalget har hatt fire møter i 2022.

Direktør, økonomi- og administrasjonssjef og seniorrådgiver har hatt regelmessige møter gjennom hele året med de tillitsvalgte fra de fire fagforeningene som har forhandlingsrett. Det legges stor vekt på å ha et nært og godt samarbeid med de ansattes organisasjoner og deres tillitsvalgte.

ØKONOMI OG REGNSKAP

Regnskaps- og økonomifunksjonen utføres samlet for hele stiftelsen med føring av regnskap, oppfølging, kontroll og rapportering. Arbeidet skjer i tett samarbeid med alle avdelingene. Det gjennomføres månedlig resultatoppfølging.

Regnskapet for stiftelsen Norsk Folkemuseum viser driftsinntekter på til sammen kr. 328 738 060. Inntektene i 2021 var på kr 292 690 942. Besøks- og inntektsutviklingen har vist en positiv utvikling i løpet av året. I 2019 som var det siste året før koronapandemien, var driftsinntektene på kr. 329 077 186.

Regnskapet for 2022 viser et underskudd på 2 686 173, mot et budsjettert 0-resultat. Underskuddet er belastet annen egenkapital. Det har vært en god inntektsutvikling, men samtidig har stiftelsen opplevd en sterk kostnadsvekst, ikke minst for energikostnadene.

Likviditeten har vært tilfredsstillende gjennom hele året. Midlene er plasserte i bank og rentefond.

KAFÉVIRKSOMHET PÅ NF OG NMM

Kafedriften på Norsk Folkemuseum og Norsk Maritimt Museum er samordnet. 2022 har hatt en svært positiv utvikling etter 2 år som har vært preget av koronapandemien. Samlet salg for de to spisestedene i 2022 var 16,1 mill. Dette er høyere omsetning enn før pandemien.

BUTIKVIRKSOMHET VED NF OG NMM

Også butikksalget har vist en positiv utvikling. I løpet av året er butikk- og besøkscenter organisatorisk samlet med en felles leder.

KUNDESENTER FOR STIFTELSEN

Kundesenter betjener sentralbord for hele stiftelsen. Det jobbes med å samordne info- og bestillingsrutiner for alle besøksenheter. Kundesenteret jobber også aktivt med å utvikle bookingarbeidet, herunder elektronisk booking via kassasystemet.

VIDERE UTVIKLING

Avdelingen jobber kontinuerlig med å utvikle systemer og arbeidsmetodikk innen de ulike fagområdene. Det legges vekt på å tilrettelegge for økt samarbeid på tvers av avdelingene og bidra til bedre opplæring og rutiner for å oppnå mer effektiv bruk av de administrative systemene. Innen HR-området er det et mål å systematisere arbeidet med kompetanseutvikling. Det jobbes også med å utvikle gode arbeidsmiljøer som skal fremme trivsel, læring og mangfold.

VEDLEGG 1

PUBLIKASJONER VED STIFTELSEN NORSK FOLKEMUSEUM 2022

Større publikasjoner (monografier, årbøker, antologier og større utstillingskataloger)

Edvardsen, Erik Henning. P. Chr. *Asbjørnsens familie – en slektskrønike fra det gamle Christiania*, Oslo: Asbjørnsenselskapet 2022 (ISBN 978-82-93783-04-6) 120 s.

Kjus, Audun & Hasselberg, Cathrine (redaktører), *Virus. Historier fra koronapandemien*, Scandinavian Academic Press 2022 (ISBN 978-82-304-0309-9) 304 s.

Planke, Terje; Lorentzen, Jean (redaktører), *Håndverksforskning ved norske museer. By og bygd nr. 49* Museumsforlaget AS 2022 (ISSN 0084-8212) 270 s.

Sæter, Gjertrud, *Svigermor*, Museumsforlaget AS 2022 (ISBN 9788283051414) 156 s.

Publiserte forskningsartikler med fagfelleevaluering

Bagle, Eyvind, *Ice from nature's factory*, *International Journal of Maritime History* 34, 2022, 123–132.

Frydenlund, Bård, *Grunnloven og tanken om historisk kontinuitet*, i: Hatløy, Brage Thunestvedt; Sunde, Jørn Øyrehagen, *Eidsivatinget. Den norske tingtradisjonen gjennom 1000 år*, Cappelen Damm Akademisk 2022, 267–286.

Frydenlund, Bård, *Opphøyd, men slett ikke oversett*, i: Amundsen, Arne Bugge; Aske, Aina; Rodvang, Ellen *Opphøyd og oversett. Norske herregårdsmuseer*, Novus Forlag 2022, 174–197.

Haugen, Bjørn Sverre Hol, *Skeive bilder i Anno museums fotoarkiv*, i: Hundstad, Dag; Glad Munch-Møller, Marthe; Jordåen, Rune; Hellesund, Tone, *Skeiv lokalhistorie: Kulturhistoriske perspektiver på sammekjønnsrelasjoner og kjønnsoverskridelser*, Oslo: Nasjonalbiblioteket 2022, 317–338.

Jensen, Henning Østgaard; Wammen, Magnus, *Høvling av gulvplank på tømmermannsbenk*, *Håndverk, Fortidsminneforeningens årbok* 2022, 51–68.

Langgât, Anja Hysvær, *Kampen mot Kodak. Entreprenørskap og merkevarebygging hos Preus Foto AS på 1960- og 70-tallet*, *Norsk museumstidsskrift* 8, 2022, 82–98.

Mansrud, Anja; Nielsen, Ellen Mette; Mjærum, Axel; Wammer, Elling Utvik, *Encircling the craft traditions of freshwater fishing: an archaeological and experimental study of wheel-shaped net sinkers in the Scandinavian interior (AD 800–1300)*, *Fennoscandia Archaeologica* 39, 2022, 76–95.

Myrseth, Alexander; Wennberg, John; Planke, Terje, *Loft fra Søre Rauland. En biografi - lest med håndverkerblikk. By og Bygd* 49, 2022, 124–157.

Mørch, Ellen Monica; Rodvang, Ellen, *Herregårdsmuseene og kulturpolitikken 1980-2022*, i: Amundsen, Arne Bugge; Aske, Aina; Rodvang, Ellen, *Opphøyd og oversett. Norske herregårdsmuseer*, Novus Forlag 2022, 433–499.

Norseng, Per G., *The "Last Ice Age" in maritime history: An introduction*. *International Journal of Maritime History* 34, 2022, 101–112.

Risåsen, Geir Thomas. *Bogstad*, i: Amundsen, Arne Bugge; Aske, Aina; Rodvang, Ellen, *Opphøyd og oversett. Norske herregårdsmuseer*, Novus Forlag 2022, 261–275.

Risåsen, Geir Thomas, *Nettelduk, Kamelot og Bombasin. Rekonstruksjon av Eidsvollbygningens tekstiler, Håndverk. Fortidsminneforeningens årbok 2022*, 33-50.

Skar, Birgitte; Rosvold, Jørgen; Nymo, Pål, *Tales of Middle Mesolithic cultural transformations and marine adaptation: The case of a simple hatchet of whale bone*, *Primitive tider* 24, 2022, 51-63.

Andre publiserte fagartikler

Avelin, Andre Larsen, *Amerika på Eidsvoll*, *MuseumsBulletinen* 1/2022, 38-39.

Bagle, Eyvind, *Blokker med kulde til Europa: Et perspektiv på naturisen fra Telemark og Norge*, *Telemark historie. Tidsskrift for Telemark historielag* 43, 2022, 7-24.

Edvardsen, Erik Henning, Gerhard Munthe, *Draumkvæde. Et digt fra middelalderen, 1904: I brokksvalin der skå dommen stande*, i: Victor Plahte Tschudi, Victor, Bjerke, *BOK: Høydepunkter fra 33 norske boksamlinger*, Oslo: Orfeus Publishing / Bibliofilklubben 2022, 216-221.

Edvardsen, Erik Henning, *Illustreret Nyhedsblad, 1866: Svanesang og bitre toner*, i: Victor Plahte Tschudi, Victor; Bjerke, Bjerke, *BOK: Høydepunkter fra 33 norske boksamlinger*, Oslo: Orfeus Publishing / Bibliofilklubben 2022, 160-163.

Edvardsen, Erik Henning, *Kunstnerhjem – en forestilling om dikterhulen*. *MuseumsBulletinen* 94, 1, 2022, 34-37.

Edvardsen, Erik Henning, *Tradisjonsinnsamling på 1800-tallet*, *Folkeminner, tidsskrift for Norsk Folkeminnelag* 73, 2022, 7-9.

Edvardsen, Erik Henning, *Folkloristiske nøkkelord: Typeregistre og klassifiseringssystemer for folkediktning*, *Folkeminner, tidsskrift for Norsk Folkeminnelag* 73, 2022, 67-70.

Edvardsen, Erik Henning, *Richard Bergh, en Finnmarkens apostel*, *Folkeminner, tidsskrift for Norsk Folkeminnelag* 73, 2022, 30-34.

Fjeldstad, Trygve; Smedstad, Anne Elisabeth; Regland, Berit; Sæter, Gjertrud, *Ny vaksineutstilling*. *MuseumsBulletinen* 94, 1, 2022, 57-61.

Haugen, Bjørn Sverre Hol, *Fire laken og et liv, Solør-Odal: tidsskrift for lokalhistorie og kultur* 2022.

Haugen, Bjørn Sverre Hol, *Sigurd Hoel - en anal tvangsnevrotiker? Solør-Odal: tidsskrift for lokalhistorie og kultur* 2022.

Haugen, Bjørn Sverre Hol, *Solør-Odals første homoseksuelle menn*, *Solør-Odal: tidsskrift for lokalhistorie og kultur* 2022.

Kvalø, Frode, *Frigate Lossen. I: The Invisible Heritage Beneath the Waves: Exploring the Underwater Landscape in the Baltic Sea and Along the Coast of Norway*, i: Tallin: National Heritage Board of Estonia & Baltic Sea Region Underwater Cultural Heritage Working Group 2022, 260-261.

Kvalø, Frode, *Steamship Norge. I: The Invisible Heritage Beneath the Waves: Exploring the Underwater Landscape in the Baltic Sea and Along the Coast of Norway*, i: Tallin: National Heritage Board of Estonia & Baltic Sea Region Underwater Cultural Heritage Working Group 2022, 266-267

Muren, Lars Olav Funseth, *Torvskjæring på Jæren*, *MuseumsBulletinen* 95, 2, 2022, 48-51.

Muren, Lars Olav Funseth; Tandberg, Unni, *Jula på Lende*, *MuseumsBulletinen* 95, 2, 2022, 52-53.

Norseng, Per G., *Iskrem, kaldt øl og fish & chips - naturisen i det moderne gjennombruddet*, *Forum Navales skriftserie* 84, 2022, 151-171.

Norseng, Per G., *Den norske iseksporten og kulturminnene som forsvant*, *Fremtid for fortiden* 50, 2022, 4-8.

Norseng, Per G., *Freedom, Equality and Hereditary Rights? Odelsrett in Norwegian History*. *Anglo-Norse Review*, vol. winter 2021-2022, 14-18.

Ringdal, Siv, *En søskenflokk i gryingen av det moderne Norge*, *MuseumsBulletinen* 95, 2022, 10-23.

Ringdal, Siv, *Lendestova - Et kaleidoskop til et mangfold av fortellinger*, *MuseumsBulletinen* 95, 2022, 4-9.

Ringdal, Siv, *Lendestovas hage*, *MuseumsBulletinen* 95, 2022Volum 95, 56-61.

Ringdal, Siv, *Levende bilder som historiefremføring*, *MuseumsBulletinen* 95, 2022, 54-55.

Ringdal, Siv, *Lista er noe for seg selv. Med spor etter særegen bygningsarv*, *Fortidsvern* 47, 2022, 72-77.

Ringdal, Siv, *Syrekaker*, *MuseumsBulletinen* 95, 2022, 47.

Risåsen, Geir Thomas, *Lunden på Næs jernverk. Landskapsstilens romantiske nedslag i Norge*. *Fortuna. Tidsskrift for historie, teknologi og kultur med tilknytning til de gamle jernverkene* 2022.

Risåsen, Geir Thomas, *Våler - Bygda med tre Olavskilder*, *Våler menighetsblad* 2022.

Schøyen, Martin; Edvardsen, Erik Henning, *Bok- og publikasjonshistorisk forord*, i: Schøyen, Martin, *Henrik Ibsen. Norske og danske trykte utgaver 1850-1906. Tekst- og bindvarianter. Manuscripts in the Schøyen Collection series (MSC) 40*. Oslo: Bibliofilklubben 2022, 7-19.

Smaaberg, Lars Fivelstad, *Gjestefridom og grenser- Kva gjer ein om gjesten ikkje vil gå? Eit lite dykk i NEG sitt skattkammer*, *Folkeminner, tidsskrift for Norsk Folkeminnelag* 73, 2022.

Sæter, Gjertrud; Fjeldstad, Trygve; Smedstad, Anne Elisabeth; Regland, Berit; Paulsen, Berit Smestad; Tønnesen, Hanne Hjorth, *Farmasøytisk utdanning 90 år*, *MuseumsBulletinen* 95, 2, 2022, 67-69.

VEDLEGG 2

OVERSIKT OVER VEDLIKEHOLD PÅ NORSK FOLKEMUSEUM

NF.061 Oppgangssag fra Åkra

Nylaging av vanrenner med tilbehør, remontering av vassmærr og vannhjul. Forberedelse til etablering av vernetak.

NF.082 Bualoft fra Nes

Omlegging av helletak i skifer og utbedring av deformasjoner og skader i takkonstruksjonen.

NF.62 Stampe fra Jøssvold

Reparasjoner av råteskader i takkonstruksjon og taktro, klargjort for ny taktekking.

NF.112 Loftstua fra Halvorsgard

Ny utvendig trapp til loftet.

NF.216-Bygård fra Kirkegaten 15, Oslo

36 STIFTELSEN NORSK FOLKEMUSEUM

Overflatebehandling av bindingsverk og vinduer i bakgården. Det ble også foretatt reparasjon av takrenner, nedløp og beslag på takflatene.

NF.091 Stue fra Lende

Bygningen ble malt utvendig før åpning av den nye innendørs formidlingen.

NF.133 Loft fra Tveito

Nevertaket ble tekket om.

NF.141 Loft fra Rofshus

Taket ble tekket om.

NF.142 Bur fra Rofshus

Taket ble tekket om.

NF. 202Forstadshus fra Kanten 1B

Utsifting av takleker på deler av taket.

NF.186 Kong Oscar IIs portal

Tjærebreing av spontaket